

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 8C/379/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114238163
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Michaela Priesolová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5114238163.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Mgr. Michaelou Priesolovou, v právnej veci žalobcu: D. Ď., A.. X.X.XXXX, S. W.S. H. XXX, okres L., právne zastúpený: STEHURA & partners, v.o.s., IČO: 47 246 863, advokátskou kanceláriou so sídlom Fraňa Kráľa 2080, Čadca, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500003775 zo dňa 19.04.2011 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500003773 zo dňa 19.04.2011 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500012486 zo dňa 01.06.2012 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným a dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8200051580 zo dňa 22.11.2012 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, sú neplatné.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde 27.11.2014 domáhal žalovanému určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy č. 8500003775 zo dňa 19.4.2011, č. 8500003773 zo dňa 19.4.2011, č. 8500012486 zo dňa 1.6.2012 a č. 8200051580 zo dňa 22.11.2012 a náhrady trov konania.

2. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril konkrétne uvedené zmluvy o revolvingovom úvere ako spotrebiteľ. Podľa ustálenej judikatúry systém na ochranu spotrebiteľov zavedený smernicou Rady č. 93/13/EHS spotrebiteľ je voči dodávateľovi v znevýhodnenom postavení. Žalobca bol pri uzatvorení zmlúv o revolvingovom úvere nútený uzavrieť aj predmetné dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré umožňujú žalovanému zásah do majetkových práv žalobcu v rozpore s právom, ide o neprijateľné zmluvné podmienky a žalobca sa domáha svojho práva na ochranu pred súdom.

3. Na návrh žalobcu zo dňa 28.11.2014 Okresný súd Žilina ako prvostupňový uznesením sp.zn. 8C 379/2014-25 zo dňa 5.12.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy uzatvorených medzi žalobcom a žalovaným podľa skutkového odôvodnenia žaloby. Uznesenie prvostupňového súdu bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Žilina sp.zn. 9Co 187/2015 zo dňa 31.3.2015.

4. Žalovaný sa k veci samej písomne vyjadril podaním zo dňa 27.12.2014 (č.l. 36) tak, že žalobu navrhuje zamietnuť. Bližšie najmä uviedol, že zmluvy medzi žalobcom a žalovaným boli individuálne dojednané,

preto sa nemôže jednať o neprijateľné zmluvné podmienky. Zistiť, aké konkrétne skutkové okolnosti spôsobujú značnú nerovnováhu v postavení účastníkov dohody o zrážkach zo mzdy je nemožné. Dohoda o zrážkach zo mzdy patrí k tradičným prostriedkom zabezpečenia záväzkov, tento právny inštitút nebol zákonodarcom u spotrebiteľských zmlúv vylúčený ako neprípustný, ako sa napr. stalo pri zabezpečovacom prevode práv k nehnuteľnostiam. Vykonávanie zrážok zo mzdy upravuje § 551 Občianskeho zákonníka, z právnej úpravy nevyplýva požiadavka verifikácie, ktorú predpokladá žalobca, zo žaloby nevyplýva, ako by mala autorizácia prebiehať, čo by malo byť jej obsahom a kto by ju mal vykonávať. Rozsah zrážok pritom upravuje zákon. Dňa 1.5.2014 nadobudol účinnosť zák. č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo pri poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku, podľa jeho čl. VIII bol novelizovaný zák. č. 250/2007 Z.z. O ochrane spotrebiteľa, čím boli od 1.5.2014 stanovené predpoklady uplatňovania dohôd o zrážkach zo mzdy, čiže dohoda o zrážkach zo mzdy je stále prípustná pre oblasť spotrebiteľských vzťahov.

5. Okresný súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 24.10.2016 tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a určil, že predmetné dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné a zároveň žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. Voči tomuto rozsudku podal žalovaný dňa 27.6.2017 odvolanie.

6. Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 7Co/302/2017-113 zo dňa 8.11.2017 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pričom v odôvodnení uznesenia uviedol, že rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko súd prvej inštancie dôsledne neposúdil všetky okolnosti prejednávanej veci vo vzťahu k posúdeniu podmienok (ne)platnosti uzavretých Dohôd o zrážkach zo mzdy na základe tvrdenia žalobcu vymedzeného v podanej žalobe aj vo vzťahu k obrane žalovaného (že sa jedná o dojednanie v zmysle inštitútu § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s podmienkami Zákona č. 286/2006 Z.z., 250/2007 Z.z. a 129/2010 Z.z.). Odvolací súd okrem toho poznamenal, že záver okresného súdu o neplatnosti vyššie uvedených zmluvných podmienok je predčasný, nakoľko rozsudok nemá atribúty preskúmateľnosti.

7. Po zmene zákonného sudcu súd vo veci nariadil pojednávanie na 3.12.2018, na ktorom vec prejednal a rozhodol v právneho zástupcu žalobcu. Žalovaný a jeho právna zástupkyňa svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili z dôvodu hospodárnosti a nenavyšovania trov. Právny zástupca žalobcu uviedol, že na podanej žalobe zotrváva a poukázal na ustáleného rozhodovacieho prax odvolacieho súdu, ktorý uvedený typ dohôd o zrážkach zo mzdy považuje za neplatné. V ďalšom zotrval na svojich predošlých vyjadreniach. Súd následne opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a vyjadreniami strán sporu, pričom vec posúdil podľa nižšie citovaných ustanovení zákona:

8. Podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ):

(1) Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

(2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

9. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 52 OZ:

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

14. Podľa čl. 3 b. 1 Smernice č. 13/1993 Rady EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

15. Podľa § 9 ods. 13 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného od 23.12.2015 ak ďalej nie je ustanovené inak, veriteľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie vzájomne závislej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a najmä ktorej predmetom je čo aj len sčasti plnenie, ktoré je veriteľ podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti povinný poskytovať spotrebiteľovi aj bez uzavretia takejto zmluvy. Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomne závislej zmluvy, s výnimkou poisťovnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

16. Podľa § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy
a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, 12cd) <<http://www.epi.sk/zz/2007-250>> ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo
b) zmenkou alebo šekom.

17. Po opätovnom preskúmaní žaloby, vyjadrení a listinných dôkazov, súd v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu vec opätovne právne posúdil a dospel k záveru, že nalievavý právny záujem na uvedenej žalobe je daný tak, ako konštatoval odvolací súd v bode 9. odôvodnenia uznesenia sp.zn. 7Co/302/2017 zo dňa 8.11.2017. V ďalšom sa súd zaoberal samotným žalobným nárokom, a to posudzovaním podmienok určenia platnosti, či neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy.

18. Z listiny zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500003775 zo dňa 19.4.2011 (čl. 4 spisu) súd zistil, že žalovaný predložil žalobcovi ako dlžníkovi Žiadosť / Zmluvu zmluvy o revolvingovom úvere, podľa obsahu ktorej (v časti „schválený úver“) veriteľ poskytol dlžníkovi úver - úverový limit vo výške 330,- Eur. Dlžník sa zaviazal splatiť úver v 30 mesačných splátkach vždy do 18. dňa v kalendárnom mesiaci, jednotlivo vo výške 20,31 Eur. Celková čiastka úveru bola 609,30 Eur, a to pri RPMN úveru vo výške 70 %, ročnej úrokovej sadzbe 70 % a priemernej RPMN 44,86 %. K zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500003775 žalobca a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8500003775 zo dňa 19.4.2011 (čl. 5 spisu - ďalej iba „prvá dohoda“), podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 20,31 Eur mesačne.

19. Z listiny zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500003773 zo dňa 19.4.2011 (čl. 6 spisu) súd zistil, že žalovaný predložil žalobcovi ako dlžníkovi Žiadosť / Zmluvu zmluvy o revolvingovom úvere, podľa obsahu ktorej (v časti „schválený úver“) veriteľ poskytol dlžníkovi úver - úverový limit vo výške 1.500,- Eur. Dlžník sa zaviazal splatiť úver v 30 mesačných splátkach vždy do 18. dňa v kalendárnom mesiaci, jednotlivo vo výške 92,32 Eur. Celková čiastka úveru bola 1.661,76 Eur, a to pri RPMN úveru vo výške 70,01 %, ročnej úrokovej sadzbe 70,01 % a priemernej RPMN 44,86 %. K zmluve o

poskytnutí revolvingového úveru č. 8500003773 žalobca a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8500003773 zo dňa 19.4.2011 (čl. 7 spisu - ďalej iba „druhá dohoda“), podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 92,32 Eur mesačne.

20. Z listiny zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500012486 zo dňa 1.6.2012 (čl. 8 spisu) súd zistil, že žalovaný predložil žalobcovi ako dlžníkovi Žiadosť / Zmluvu zmluvy o revolvingovom úvere, podľa obsahu ktorej (v časti „schválený úver“) veriteľ poskytol dlžníkovi úver - úverový limit vo výške 600,- Eur. Dlžník sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach vždy do 18. dňa v kalendárnom mesiaci, jednotlivo vo výške 34,06 Eur. Celková čiastka úveru bola 817,44 Eur, a to pri RPMN úveru vo výške 70 %, ročnej úrokovej sadzbe 70 % a priemernej RPMN 46,52 %. K zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500012486 žalobca a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8500012486 zo dňa 1.6.2012 (čl. 9 spisu - ďalej iba „tretia dohoda“), podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 34,06 Eur mesačne.

21. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200051580 (č.l. 10) vyplýva, že žalovaný ako veriteľ schválil žalobcovi ako dlžníkovi revolvingový úver vo výške 660,- Eur so splatnosťou 42 mesiacov a výškou mesačnej splátky 35,36 Eur. Úver bol splatný 17. dňom v mesiaci, začiatok splatnosti 17.1.2013 a koniec splatnosti 17.6.2016, a to pri RPMN úveru vo výške 65,55 % a priemernej RPMN 46,35 %, celkovej čiastke, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.485,12 Eur. Podľa obsahu listiny (č.l. 11) žalobca a žalovaný uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8200051580 zo dňa 22.11.2012 (čl. 11 spisu ďalej iba „štvrtá dohoda“), a to k zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. 8200051580, podľa obsahu ktorej dlžník umožňoval veriteľovi vykonávať od zamestnávateľa dlžníka zrážky zo mzdy vo výške 35,36 Eur mesačne.

22. Uvedené dohody o zrážkach zo mzdy boli uzatvorené podľa ustanovenia § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OZ). Súčasťou všetkých štyroch dohôd je ustanovenie, že spoločnosť (žalovaný) má/bude mať pohľadávku, ktorá vznikne tým, že žalovaný poskytne dlžníkovi čiastku vo výške 330,- Eur z prvej dohody, čiastku vo výške 1.500,- Eur z druhej dohody, čiastku vo výške 600,- Eur z tretej dohody, čiastku vo výške 660,- Eur zo štvrtej dohody. Pohľadávky žalovaného voči žalobcovi zabezpečené touto dohodou sú tvorené úverom, vrátane všetkých prípadných revolvingov poskytnutých žalobcovi, príslušenstvom úveru, prípadne zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré žalovanému preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a ďalšími prípadnými pohľadávkami žalovaného voči žalobcovi, ktoré vyplynú/ vzniknú na základe alebo v súvislosti s uvedenými zmluvami prípadne dodatkami. Dohody obsahovali zhodné ustanovenie, na základe ktorého je zamestnávateľ povinný vykonávať v prospech žalovaného mesačné zrážky zo mzdy žalobkyne v riadnom výplatnom termíne a odvádzať ich na určený bankový účet žalovaného z prvej dohody vo výške 20,31 Eur, z druhej dohody vo výške 92,52 Eur, z tretej dohody vo výške 34,04 Eur a zo štvrtej dohody vo výške 35,36 eur. Dohody obsahovali ďalej rovnaké ustanovenie, podľa ktorého, strany výslovne súhlasia s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, alebo bude vo výške nižšej, bude za účelom vyrovnania pohľadávok výška mesačnej zrážky zo mzdy v nasledujúcom mesiaci či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku a to na najvyššiu prípustnú výšku v zmysle zákona a to až do doby úhrady všetkých pohľadávok v omeškaní.

23. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívnou je prijatie respektíve odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto kogentnej právnej úpravy je teda

snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchyliť od podmienok upravených v občianskom zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené a nemožno akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ. V prejednávanej veci ide nepochybne o spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalobca vystupoval ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Na druhej strane žalovaný vystupoval v pozícii dodávateľa, nakoľko poskytovanie úverov a pôžičiek realizoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Preto právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľských zmlúv súd nielenže môže, ale aj musí aplikovať.

24. V prejednávanej veci súd konštatuje, že pre dohodu zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti ani jedna zo štyroch dohôd o zrážkach zo mzdy č. 8500003775 zo dňa 19.4.2011, č. 8500003773 zo dňa 19.4.2011, č. 8500012486 zo dňa 1.6.2012 a č. 8200051580 zo dňa 22.11.2012 neobsahovala. Ani jedna z predmetných dohôd neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky, ako pohľadávky z úveru, vrátane revolvingov, prípadne zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobcovi, ktoré do budúcnosti vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov, je neurčité, a preto neplatné s poukazom na § 37 ods. 1 OZ, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahoch, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, pre ktoré pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať zrážky zo mzdy v prospech veriteľa. To je prvý dôvod, pre ktoré sú uvedené dve dohody o zrážkach zo mzdy neakceptovateľné a s poukazom na uvedené neplatné. Pri uzatváraní dohôd dlžník musí vedieť druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy. Suma 330,- Eur v prvej dohode, suma 1.500,- Eur v druhej dohode, suma 600,- Eur v tretej dohode a suma 660,- Eur vo štvrtej dohode, v bode I. dohôd bola uvedená len v súvislosti s označením poskytnutého úveru, táto suma nepredstavuje výšku pohľadávky, ktorá môže byť zrážaná zo mzdy dlžníka (táto v skutočnosti je oveľa vyššia, navýšená o úroky či sankcie). Neurčité je aj zmluvné dojednanie v článku II. dohody (vo všetkých štyroch dohodách obsiahnuté ustanovenie) týkajúce sa výšky splátok (teda rozsahu uhradovacej funkcie zabezpečovacieho inštitútu zrážok), podľa ktorého ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Ide o jednostranné, neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, lebo má byť uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. Je neprípustné navyšovať zrážky zo mzdy nad dohodnutú výšku, pretože potom to predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o zrážkach zo mzdy - teda uvedenie výšky mesačných zrážok.

25. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že všetky štyri dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, jej obsah žalobca ako dlžník nemá možnosť ovplyvniť, jej obsah sa neprispôsobuje okolnostiam prípadu. Ani sám žalovaný nespochybnil tvrdenie žalobcu, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou poskytnutia úveru, žalovaný sa k tomuto argumentu žalobcu vo svojom vyjadrení nevyjadril, nenamietal ho. Súd preto uzavrel, že žalovaný pri podpise zmluvy požadoval za účelom zabezpečenia záväzkov a návratnosti úveru uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, z čoho je zrejmé, že pokiaľ žalobca chcel úvery od žalovaného získať, nemal inú možnosť, ako len pristúpiť na podpísanie dohody o zrážkach (buď podpíše dohodu a dostane úver, alebo ju nepodpíše a veriteľ mu úver neposkytne). V deň podpisu zmlúv o revolvingovom úvere žalobkyňa podpísala na samostatnej listine ku všetkým štyrom zmluvám aj dohodu o zrážkach zo mzdy, podľa ktorej súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy minimálne v predpísanej výške (a to z prvej dohody minimálne vo výške 20,31 Eur, z druhej dohody minimálne vo výške 92,52 Eur, z tretej dohody minimálne vo výške 34,04 Eur a zo štvrtej dohody minimálne vo výške 35,36 eur), podpísal, že s každou dohodou súhlasí. Spotrebiteľ uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je tak chciac - nechciac nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly podmienok obsiahnutých v zmluve. Podpisom

sa musel žalobca podrobiť vykonávaniu zrážok bez toho, aby mohol zabrániť ich vykonávaniu v tých prípadoch, ak sú zrážky uplatňované veriteľom napríklad aj z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti zmlúv pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi, resp. z iných dôvodov (bezúročnosť či bezpoplatkovosť úveru a iné). Na základe uvedeného môže nastať situácia, v ktorej si veriteľ môže vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok z dlžníkovej mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri náležitom súdnom preskúmaní nekalosti a podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie pre to, aby získal takto zaplatené prostriedky späť a môže byť od takého postupu odradený neprimeranými nákladmi a ťažkosťami. Inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje veriteľovi vymożenie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Žalovaný v prejednávacom prípade navyše ani nepreukázal, že by prípadne poskytol žalobcovi inú alternatívu zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere, jednoducho, so zmluvou o úvere žalobca musel pristúpiť na takúto formu zabezpečenia záväzku. Žalovaný navyše nepreukázal a ani netvrdil, že žalobcu poučil o následkoch uzavretia dohôd o zrážkach zo mzdy, hoci je uvedený postup osobitne dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 a 5 OZ. Tomu nebráni ani fakt, že dohody o zrážkach zo mzdy a úverové zmluvy sa nenachádzajú na jednej listine a neobsahujú iba jeden podpis žalobcu. V tejto súvislosti súd poukazuje podporne aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri MS SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113, 179, ktorým v bode 9 komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku záväzku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

26. Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti súd dospel k záveru, že dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500003775 zo dňa 19.4.2011, č. 8500003773 zo dňa 19.4.2011, č. 8500012486 zo dňa 1.6.2012 a č. 8200051580 zo dňa 22.11.2012 (keďže obsah všetkých štyroch dohôd je totožný, vzťahujú sa na zabezpečenie totožných záväzkov z obsahovo totožných zmlúv, k ich podpisu došlo za rovnakých podmienok), sú neplatné. Preto súd žalobe ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

27. V závere považuje súd za nutné vyjadriť sa k argumentácii žalovaného vo vzťahu k platnej právnej úprave v čase uzavretia zmluvy a následnej novelizácie spotrebiteľských zákonov, podľa ktorých aj zákon č. 250/2007 Z.z. účinný od 1.5.2014 umožňoval zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľských zmlúv dohodou o zrážkach zo mzdy. Súd v tomto smere poukazuje na to, že s uvedeným tvrdením sa stotožňuje, avšak dohoda o zrážkach zo mzdy v zmysle v súčasnosti platnej legislatívy je značne sprísnená. Podľa § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., na ktorý žalovaný poukazuje, je možné zabezpečenie pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o následkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Rovnako poukázal aj na novelu zákona č. 129/2010 Z.z. účinnú od 23.12.2015, kedy zákonodarca do § 9 ods. 13 rovnako vložil právnu úpravu o dohodách o zrážkach zo mzdy. Na základe týchto skutočností žalovaný považoval samotný inštitút tejto formy zabezpečenia aj vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám za legálny a dovolený. Súd v tomto smere nespochybňuje samotnú zákonnú možnosť zabezpečenia záväzku z úverovej spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, avšak za striktné uvedeníých podmienok. V tomto konkrétnom prípade súd individuálne posudzoval dohody o zrážkach zo mzdy, pričom zo znenia zmlúv o revolvingovom úvere a následných dohôd o zrážkach zo mzdy vyplýva, že sú to závislé zmluvy. Túto skutočnosť samotný žalovaný nepopieral a nespochybnil fakt, že žalobca bol nepriamo nútený uzavrieť spolu so zmluvou o revolvingovom úvere aj dohodu o zrážkach zo mzdy, i keď nebola súčasťou jednej listiny. Súd v ostatnom pri posudzovaní neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy poukazuje na odsek 25. odôvodnenia tohto rozsudku.

28. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci

29. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Súd tak s poukazom na cit. ust. § 262 ods. 1 CSP o trovách konania rozhodol v zmysle zásady úspechu v konaní. Nakoľko bol žalobca úspešný v prvoinštančnom konaní, súd mu priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, a tak mu súd priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.